

TILAK MAHARASHTRA VIDYAPEETH, PUNE
M. A. (PARANGAT) SOCIAL SCIENCES
EXAMINATION: JANUARY – 2024
FIRST SEMESTER

Subject: Indian Government and Politics (PC-103)

Date: 01/01/2024

Total marks: 100

Time: 10.00 am to 1.00 pm

Instructions: 1) Attempt any *Five* questions.
2) All questions carry **equal (20)** marks.

- Q. 1)** Discuss; Structure and functions of Indian Parliament. (20)
- Q. 2)** Discuss in details Rights to Equality as fundamental right. (20)
- Q. 3)** Discuss in detail the Art. 368 for constitutional Amendment. (20)
- Q. 4)** Critically evaluate the Constitution of India. (20)
- Q. 5)** "Directive principles are aimed to establish social and economic democracy in Indian." Discuss (20)
- Q. 6)** Discuss the importance of Lokpal in Indian Politics. (20)
- Q. 7)** Explain the importance of Preamble to the Indian Constitution. (20)
- Q. 8)** Discuss; 'Basic Structure' of Indian Constitution. (20)
- Q. 9)** Explain the Nature of India Legislation. (20)
- Q.10) Write Short notes. (Any Two) (20)**
- a) Public Account Committee
- b) Ombudsman
- c) Lokayokt
- d) Loksabha

मराठी रूपांतर

सूचना : १) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. २) सर्व प्रश्नांना समान गुण (२०) आहेत.

- प्र. १)** भारतीय संसदेच्या संरचनेची सविस्तर चर्चा करा.. (२०)
- प्र. २)** राज्यघटनेतील मूलभूत अधिकार म्हणून समतेच्या अधिकाराची चर्चा करा. (२०)
- प्र. ३)** भारतीय राज्यघटनेतील कलम ३६८ अर्थात राज्यघटनेत दुरुस्तीची प्रक्रिया विशद करा. (२०)
- प्र. ४)** भारतीय राज्यघटनेचे टीकात्मक परीक्षण करा. (२०)
- प्र. ५)** भारतीय राज्यघटनेतील मार्गदर्शक तत्वांचा उद्देश भारतात सामाजिक आणि राजकीय लोकशाही प्रस्थापित करणे आहे -भाष्य करा. (२०)
- प्र. ६)** भारतीय राजकारणात लोकपालांच्या भूमिकेचे महत्त्व विशद करा. (२०)
- प्र. ७)** भारतीय राज्यघटनेतील सरनाम्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. (२०)
- प्र. ८)** 'भारतीय राज्यघटनेची मूलभूत चौकट' या विषयावर सविस्तर भाष्य करा. (२०)
- प्र. ९)** भारताच्या न्यायव्यवस्थेची संरचना सविस्तर मांडा. (२०)
- प्र. १०) टिपा लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)**
- अ) लोकलेखा समिती
- ब) ऑंबडसमन
- क) लोकायुक्त
- ड) लोकसभा